

Suvestinė redakcija nuo 2009-11-27 iki 2010-08-26

Isakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [108-4439](#), i. k. 1072330ISAK003D-459

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

**Į S A K Y M A S
DĖL FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ KOVAI SU SLYVŲ RAUPLIGĖS VIRUSU
TAIKYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2007 m. spalio 16 d. Nr. 3D-459
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#)) 3 straipsnio 1 dalies 5 punktu ir 4 straipsnio 3 dalies 4 punktu:

1. T v i r t i n u Fitosanitarijos priemonių kovai su slyvų raupligės virusu taikymo taisykles (pridedama).
2. Į p a r e i g o j u Valstybinę augalų apsaugos tarnybą užtikrinti Fitosanitarijos priemonių kovai su slyvų raupligės virusu taikymo taisyklių įgyvendinimą ir jų laikymosi kontrolę.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖ

KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2007 m. spalio 16 d.

įsakymu Nr. 3D-459

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2009 m. lapkričio 24 d.

įsakymo Nr. 3D-896 redakcija)

FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ KOVAI SU SLYVŲ RAUPLIGĖS VIRUSU NAUDOJIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Fitosanitarijos priemonių kovai su slyvų raupligės virusu naudojimo taisyklių (toliau – taisyklės) tikslas – nustatyti tvarką slyvų raupligės viruso (toliau – virusas) židiniams nustatyti, sunaikinti ir užkirsti kelią virusui plisti.

2. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Slyvų raupligės viruso augalai šeimininkai (toliau – **augalai šeimininkai**) – kultūriniai *Prunus* genties augalai: slyvos (*Prunus domestica* ir *Prunus salicina*), abrikosai (*Prunus armeniaca*), persikai (*Prunus persica*), migdolai (*Prunus dulcis*) ir dekoratyviniai *Prunus* genties augalai: smiltyninės kryklės (*Prunus besseyi*), kaukazinės slyvos (*Prunus cerasifera*, *Prunus insititia*), veltininės kryklės (*Prunus tomentosa*), dygiosios slyvos (*Prunus spinosa*), kurie gali būti užkrėsti slyvų raupligės virusu.

Slyvų raupligės viruso židinys (toliau – **viruso židinys**) – sodybinis sklypas sodininkų bendrijoje, parkas ar jo dalis, gyvatvorė, sodo ar medelyno kvartalas arba kita augavietė, kurioje auga visų augimo stadijų slyvų raupligės virusu užkrėsti augalai šeimininkai.

Slyvų raupligės viruso apsauginė zona (toliau – **apsauginė zona**) – teritorija, esanti 250 m spinduliu aplink slyvų raupligės viruso židinį.

3. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#)) ir kituose teisės aktuose.

II. FITOSANITARIJOS PRIEMONĖS VIRUSO PLITIMUI ŽIDINIUOSE KONTROLIUOTI

4. Valstybinės augalų apsaugos tarnybos (toliau – tarnybos) regioninių augalų apsaugos ir karantino punktų pareigūnai (toliau – tarnybos pareigūnai), vykdydami nacionalinę priežiūrą dėl kenksmingųjų organizmų, gegužės–spalio mėnesiais (atsižvelgiant į oro sąlygas), atlieka fitosanitarinį patikrinimą:

4.1. ne rečiau kaip kartą per metus tikrindami augalų šeimininkų augavietes ir jų aplinkoje augančius kitus augalus šeimininkus;

4.2. ne rečiau kaip du kartus per metus tikrindami vaismedžių ar dekoratyvinių augalų medelynus ir jų aplinkoje augančius augalus šeimininkus.

5. Per fitosanitarinį patikrinimą tarnybos pareigūnas privalo:

5.1. patikrinti visos ūkyje vykdomos veiklos dokumentaciją (vizualūs stebėjimai, augalų apsaugos priemonių naudojimas, dezinfekcija, augalų liekanų utilizavimas, augalų pasų registracija ir saugojimas, sodinamosios medžiagos pirkimo ir pardavimo dokumentai ir kt.);

5.2. vizualiai apžiūrėti medelynus, kitas augavietes ar jų aplinkoje auginamus augalus;

5.3. kilus įtarimui dėl viruso, pagal nustatytą metodiką paimti mėginius, su globaliniu padėties nustatymo sistemos imtuvu ir geografinė informacinė sistema pažymėti vizualiai apžiūrėtą plotą ir pavyzdžio paėmimo vietą ir išsiųsti juos į tarnybos Fitosanitarinių tyrimų laboratoriją (toliau –

laboratorija) tyrimams.

6. Gavęs laboratorinių tyrimų rezultatus, įrodančius esant virusą, tarnybos pareigūnas privalo:

6.1. pranešti augalų augintojui fitosanitarinio tikrinimo rezultatus, nurodyti privalomus atlikti veiksmus ir dalyvauti užkrėstų augalų sunaikinimo procese;

6.2. tris vegetacijos periodus kartą per metus po užkrėstų augalų sunaikinimo atlikti vizualius tyrimus viruso apsauginėje zonoje;

6.3. vizualios apžiūros metu, pastebėjęs viruso požymių, papildomai paimti mėginių laboratoriniams tyrimams;

6.4. kompiuterine programa „Akis“, kuri skirta darbui su skaitmeniniais žemėlapiais, žemėlapyje ar schemeje grafiškai pavaizduoti tikslią viruso tikrinimo arba viruso židinio nustatymo vietą (tikrinamos vietos taškai ir nustatyto židinio taškai žymimi skirtingomis spalvomis);

6.5. nustatyti augalų šeimininkų judėjimą iš ūkio ir į ūkį iki viruso židinio nustatymo, kad būtų galima nustatyti viruso judėjimą (atsekamumą):

6.5.1. atsekti ūkyje naudojamos sodinamosios medžiagos kilmę;

6.5.2. atsekti ūkyje išaugintos sodinamosios medžiagos realizaciją.

7. Augalų augintojas privalo pateikti tarnybos pareigūnui informaciją ir susijusius dokumentus, kurie padėtų nustatyti augalų judėjimą iš ūkio ir į ūkį viruso židinio nustatymo metais.

III. FITOSANITARIJOS PRIEMONĖS VIRUSO ŽIDINIAMS NAIKINTI

8. Nustačius viruso židinį, užkrėstų augalų šeimininkų augintojai privalo imtis šių veiksmų:

8.1. kuo skubiau, bet ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų, dalyvaujant tarnybos pareigūnui, užkrėstus augalus ir augalus, turėjusius tiesioginį kontaktą (lietimasis šakomis) su užkrėstaisiais, sunaikinti:

8.1.1. iškasti su šaknimis ir sudeginti;

8.1.2. tais atvejais, kai per nurodytą laikotarpį nėra galimybės augalų iškasti su šaknimis, juos nupjauti kuo žemiau ir apdoroti glifosatu, kol augalai bus galutinai sunaikinti (išrauti su šaknimis ir sudeginti);

8.2. naudoti augalų apsaugos priemones nuo viruso nešiotojų amarų (*Brachycaudus helichrysi*, *Myzus persicae*, *Myzus humuli* ir kt.);

8.3. naikinimo metu naudotus įrankius dezinfekuoti ne trumpiau kaip 5 min. 70 proc. spiritu ir (arba) nudeginti atvira liepsna, o kitas technines priemones ir drabužius – nuplauti dezinfekuojamosiomis priemonėmis;

8.4. nuolat stebėti aplink viruso židinius augančius augalus šeimininkus.

9. Nustačius židinį ir sunaikinus užkrėstus augalus tris vegetacijos periodus iš viruso židinio ir apsauginės zonos draudžiama išvežti, tiekti rinkai ir dauginti augalus šeimininkus.

10. Prieš tiekiant rinkai už viruso apsauginės zonos išaugintus augalus šeimininkus turi būti atlikta jų fitosanitarinė patikra.

11. Tris vegetacijos periodus viruso židinyje ir apsauginėje zonoje turi būti vykdomi fitosanitariniai patikrinimai. Jei tyrimų metu viruso židinyje ir apsauginėje zonoje naujų viruso židinių nenustatoma, šių zonų apribojimai atšaukiami.

12. Naujam augalų šeimininkų sodui ar medelynui įveisti turi būti naudojama tik sveika augalų šeimininkų sodinamoji medžiaga, padauginta vadovaujantis Sodo augalų dauginamosios medžiagos dauginimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. 3D-480 (Žin., 2005, Nr. [124-4423](#)).

13. Prieš įveisdami augalų šeimininkų sodą ar medelyną, augintojai privalo kreiptis į tarnybą dėl parinktos vietos fitosanitarinio įvertinimo.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-896](#), 2009-11-24, Žin., 2009, Nr. 140-6169 (2009-11-26), i. k. 1092330ISAK003D-896

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-896](#), 2009-11-24, Žin., 2009, Nr. 140-6169 (2009-11-26), i. k. 1092330ISAK003D-896

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 16 d. įsakymo Nr. 3D-459 "Dėl Fitosanitarijos priemonių kovai su slyvų raupligės virusu taikymo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo